

BISERICA și ȘCOLA.

Foia bisericească, școlastică, literară și economică.

Iese odată în săptămână: DUMINECA.

PREȚUL ABONAMENTULUI.

Pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 10 cor. — pe 1/2 an 5 cor.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 14 fr., pe jumătate an 7 franci.

PREȚUL INSERTIUNILOR:

Pentru publicațiunile de trei ori ce conțin
cam 150 cuvinte 6 cor.; până la 200 cuvinte
8 cor.; și mai sus 10 cor. v. a.

Correspondențele să se adreseze Redacțiun

„BISERICA și ȘCOLA.“

Ear banii de prenumerațiune la
TIPOGRAFIA DIECESANĂ în ARAD

Cuvânt

rostit de C. Sa d-l **B. Ciorogariu** la adunarea
învățătorilor.

Domnule President!

Onorată adunare generală!

Un sfânt fior trebuie să ne cuprindă când ne aflăm în acest institut. Virtuțile cetățenești ale înaintașilor noștri ni-au câștigat drepturile la el, în schimb pentru sângele vărsat de voluntarii noștri pentru Tron și patrie în lupta sângeroasă dela Jena, când armatele aliate sângerau de loviturile Marelui Napoleon.*)

Domnitorul ni-a deschis porțile culturii aici în Arad, ca acele înalte virtuți ale jertfei pentru tron și patrie, să se afirme și în timp de pace, pe teren cultural. Eată de ce, Onorată adunare generală, trebuie să ne cuprindă sfântul fior, când gândim la datorita de a ne face vrednici de așezămintele câștigate prin virtuțile, scump sângele înaintașilor noștri.

Un sfânt fior trebuie să ne cuprindă, când privim la marii înaintași ai noștri de pe catedrele acestui institut, la fericitul Țichindeal cu ai săi tovarăși de luptă pentru regenerarea neamului românească aici, din care au propovăduit luminarea minții pe temelile religioase morale.

Grele erau împrejurările și atunci. A trebuit să treacă prin retorta prejudețiilor timpului, a dușmăniei oamenilor și a neajunsurilor materiale. Țichindeal n'a murit în purpur, școala română însă s'a ridicat prin suferințele acestor dascăli ai neamului românesc, și un sfânt fior trebuie să ne cuprindă când gândim, cum ne vom pute face vrednici urmași ai lor.

*) Moise Nicoară, născut în Giula, a verbuvat o trupă de voluntari din comitatul Bichiș și Arad, cari pe spesele lor l'au urmat și sub comanda lui căpitănească întru atâta s'au distins prin vitejia lor în lupta dela Jena, încât drept recunoștință față de poporațiunea din aceste ținuturi, Domnitorul li-a dat dreptul a deschide o preparandie, ca într'insa să se crească învățători pentru acest brav popor, care astfel se știe jertfi pentru Tron și patrie.

Și marele învățător al omenimei, Mântuitorul nostru Iisus Cristos, a murit El în purpur? Nu oare El s'a înălțat peste toate suferințele omeniești cu coroana de spini, pe lemnul crucei? Dar, uite, cum apostolii săi, 12 la număr, sêraci și huiduiți, înving puterea armelor, capetele încoronate și popoarele se închină puterii lor spirituale!

Astăzi earăși suntem în grele împrejurări, poate în mai grele de cum eram odinioară. Toți simțim povara acestor greutăți și răspunderea pentru împlinirea datorințelor ce ni-se impun în fața lor.

Dacă vom privi numai în jos, la acele greutăți, vom vedé numai neajunsuri, miserii, cari ne înspăimântă sufletul; și căderea cu sufletul are de sine să urmeze, ear aceasta însămnă moarte pentru noi.

Să ne înălțăm însă sufletele sus, acolo, de unde vine tot darul, la Atotputernicul, care toate le vede, și astfel suferințele oamenilor. Credința în El fie temeliea vieții noastre și El nu va lăsa pe cei ce se tem de dînsul. Această credință ne va face ușor jugul misiunii noastre.

Iisus Cristos a împlinit o misiune, și această misiune o numește jug, dar zice: „jugul meu este ușor,“ pentru-că „dragostea toate le împlinește.“ Dragostea misiunii este mai tare decât dragostea de sine.

Această dragoste a misiunii a făcut pe marii noștri înaintași de au suportat jugul cel greu al regenerării. Ochii lor erau ațintiți la idealuri și aceste idealuri i-au înălțat peste miseriile vieții și li-au dat însuflețirea, cu care și-au suportat jugul ear' noué ni-au lăsat de moștenire școala românească.

Când mi-s'a dat onorul de a reprezenta pe venerabilul Consistor și pe Preasfințitul Episcop diecesan în mijlocul D-voastre, vin cu drapelul, pe care este scris idealul nostru: cultura religioasă morală, și vă rog a nu privi în mine pe polițaiul, ci pe un împreună-lucrător al D-Voastre, ca umér la umér să înaintăm sfânta cauză culturală.

Apostolul Pavel zice Corintenilor, cari se certau pentru autoritatea apostoliei sale și a lui Petru și

Apollo : „Nici cel ce plantează, nici cel ce udă este ceva, ci Dumnezeu cel-ce face să crească ; ear cel-ce plantează și udă sunt una și fiecare va primi plata sa după osteneala sa.“ (I. Corint. I, 7—9). Astfel una trebuie să fim noi cărora ni-s'a dat a planta și uda ogorul culturai naționale bisericești ; lucrul este misiunea noastră, puterea creatoare este sus. Către aceea putere să ne înălțăm gândirile și simțirile și să îi implorăm grația, ca să facă să crească și înflorească această Reuniune întru preamărirea lui Dumnezeu.

Poftiți d-le president și Onorată adunare generală în numele lui Dumnezeu înainte.

Predică,

pentru tăierea capului S-tului Ioan Botezătorul.

„Că zicea Ioan lui Irod : Nu ți-se cuvine să aibi pe muerea fratelui tău !“ (Marco VI. 18)

Iubiților creștini !

Zi mare ! . . . Zi de post și jale adâncă serbează maica noastră biserică astăzi. Ziua de 29 August, zi cernită pentru toți creștinii dreptmăritori, ori unde s'ar afla aceia. Biserica noastră plânge în cântări duiioase, creștinii ajună cu post negru, pentru-că astăzi cel mai mărit între proroci, luceafărul cel dinaintea soarelui, s'a întunecat ! Ioan cel sfânt născut din pântecul Elisabetei, înainte mergătorul și botezătorul lui Cristos, capul aceluia este tăiat la porunca turbatului de beție Irod împăratul. Blăstemat a fost tatăl său, ticălos și fără de rușine fiul aceluia. Acela ucide fără milă din Vitleem și jur patru spre-zece mii prunci, împins de diavolul că doară într'aceia va fi și micul nostru Iisus, că-și temea scaunul împărătesc de nou născutul împărat ; ear' acesta ucide pe Ioan în temniță ca să poată împărăși cu tigneală pe tronul plăcerilor sale trupești, ducând vieață spurcată cu Irodiada muerea fratelui său Filip, muerea cea mai stricată de pe fața pământului.

Cel-ce se născuse cu pocăința pe buze și cu dorul inimei d'a vedea lumea toată pocăită, Ioan, acel sfeșnic minunat care din pustie striga popoarelor : „Pocăiți-vă că s'a apropiat împărăția ceriurilor !“ (Matei III. 2) auzind de vieața spurcată a acestui împărat n'a putut să nu-l infrunte : „Nu ți-se cuvine să aibi pe muerea fratelui tău !“ Irod pentru această muștrare dreaptă aruncă pe Ioan în temniță unde se chină un an de zile încheiat. La urmă i-se pleacă acesta cunoscându-și vina păcatului său și se temea de Ioan „știindu-l pe dinsul om drept și sfânt și cu dragoste îl asculta pe el“ (ib. 20) și era aplecat p'aci a slobozi pe Ioan din robie. „Ear' Irodiada îl pizmuia și vrea să-l omoară și nu putea.“ (ib. 19.) Ce însă nu cearcă, ce nu pune la cale muerea stricată ? Muerea blăstemată care e mai rea decât și o fiară cum scrie un Sf. Părinte, caută ca și Iuda „o zi cu bun privilegiu“ (ib. 21) și o și găsește : Ziua

nașterii lui Irod, când toți domnitorii își serbau ziua nașterii cu mâncări, băuturi și jocuri. Irod încă se trudește a face ospet mărit celor aleși, rămase însă pentru istoria tuturor popoarelor ospet de rușine. „Capul mergătorului înainte, scrie Ioan Monachul, — s'a adus ca o mâncare în blid, la cei-ce ședea“, și cum îmi voi striga cuprins de durere cu același Sf. Părinte : „O ospet wrît ! O lucru necuvios și plin deucidere !“

Precum din porunca vicelanului general Basta capul marelui viteaz al Românilor Mihai-Vodă este retezat dintr'odată pe câmpia Turdei tot în această lună (8 August 1601) și frumosul său trup rostogolindu-se căzut-a ca un copac, tot astfel capul sfânt al lui Ioan, aceluia mai mare între proroci este tăiat din porunca pângăritului Irod în temnița cetăți Sebesi și trupul său ca un Chedru frânt, cade la pământ.

Această pomenire vrednică înșirată de biserică noastră creștină între sărbătorile noastre cele mari și prăznuită de străbunii nostri părinți cu evlavie curată, s'o lăsăm și noi filor nostri drept moștenire creștinească. Drept aceea datorința sfântă avem a ne ocupa cu această sərbătoare mai într'adins vorbindu-vă despre : *Tăierea capului Sf. Ioan precum și despre păcatul beției care a fost pricina de căpetenie la aceastăucidere fără de lege.*

Prea sfințite Ioane ! Pe tine te cheamă duhul meu cela-ce ești „szumșeța pustiei și pecetea prorocilor“ cum te-a numit de demult earăși un Ioan, pune acum în gura mea muștrările tale sfinte ca să îndrept și eu pe credincioșii mei la pocăință, pregătind cale dreaptă și netedă la judecata ce o așteaptă sufletele noastre.

Doamne, fi cu mine până ce grăesc, ear' noi fraților cu ascultare deplină.

I.

Irod împăratul, care umblă după vieața micului prunc Iisus și care în chip de pedeapsă D-zeească murî între chinurile cele mai mari, mâncat de vermi, lasă după sine trei feciori cari împărțiră țeara în trei părți : „Archelau primî Iudea, Samaria și Iduca ; Irod (II) Antipa domnește peste Galilea și Perea ear' Filip peste Ituria și Trachonitis. Archelau pentru cruzimile moștenite dela tatăl său nici nu purta titlul de împărat. Și precum tatăl său să rescoală venînd vieața Sfântului prunc înfășat, așa poporul jidovesc nemai putîndu-l rîbda, pentru inima lui cea rea l'a pirit la Chesarul August, care luându-i țerile și averile sale l'a fugărit din țeară la anul 6 după Cristos. Țerile sale se alăturară apoi provinciei Romane Siria și stăteau sub domnia proconsulilor Romani cu orașul de căpetenie Cesarea. Intre acei proconsuli fu și Pilat din Pont sub care se restignî Cristos. După moartea lui Filip țerile sale se alătură pentru scurtă vreme earăși Siriei când Caligula împăratul Romanilor le dete apoi lui Irod Agripa ; nepotului lui Irod I. Irod (II) Antipa după moartea fratelui său Filip, venînd inima sa după deșertăciuni, fiind unul dintre cei mai

spurcați ai timpului său, luă la sine pe cea mai stricată muere, pe Irodiada soția fratelui său Filip cu o fiică a ei. Intr'acel timp plinește Sf. Ioan vârsta de 30 de ani când de glasul său răsuna toată pustia Iordanului. Una avea să vestească popoarelor pocăința oamenilor, că la ușă este Cristos. Bărbatul cel mai mărit între proroci și precum îl numește German patriarhul: „*Inger, Apostol și Mucenic*“, în vârsta cea mai frumoasă bărbătească, cu singura armătură a pocăinței luată pe umerii săi încă din cea mai fragedă pruncie pășește în lume. De opt luni numai fiind, a trebuit să trăiască cu fiarele selbatice în pustie. Eată pentru-ce: Irod I. când cu căutarea după pruncul Iisus, insetat și după viața slugii stăpânului după micul Ioan, trimite într'adins ucigași și la Hevron locul nașterii prorocului, ca să-'l peardă; nu-'l află însă, căci Elisabeta a fugit cu el în pustietăți și păduri, ear' tatăl lui, Zacharia fiind preot și cu rîndul slugirei s'a dus la Ierusalim. Înțelegînd Irod că ucigașii săi n'au găsit pe Ioan trimite pe alții la Zacharia să-'l întrebe cu de-adinsul de prunc. Solii se întorc la împăratul cu răspunsul Zachariei, că nu știe de prunc; primesc din nou poruncă și mai aspră să silească pe tatăl pruncului a spune unde este fiul său, și dacă totuși va tănui, să-'l omoară pe el.

Și o, fraților, ucigașii omoară pe Zacharia preotul cel mare, stropesc templul cu sângele dreptului tată, ucigîndu-l între biserică și altar. Elisabeta aude în pustie despre moartea bărbatului ei, și mahnindu-se foarte, după 40 de zile a și răposat.

Pruncul sfânt rămâne singur, orfan de părinți, sêrac de ani, numai de opt luni. În loc de pieptul mumei un isvor de apă, în loc de altă hrană un finic plîngător, care se pleca jos când flămînzea pruncul. Crescut în smerenia pustiei, sêrac îmbrăcat și modest hrănit cu vlăstari și miere selbatecă, aspru însă la cuvînt că avea mare diregătorie, d'a impreuna legea veche cu cea nouă prin legătura pocăinței oamenilor. Sbiciuia fără cruțare viața stricată a popoului, nu căuta în fața Fariseilor păcătoși și stricați de patimi, nu se înfrica nici de sabia împăraților celor mai turbați de toate patimile, ci în chipul cel mai vedit, în față fără de frică muștră chiar și pe Irod Antipa cel mai rău om în toată țeara Palestinei. Il dojenește pentru păcatul curviei cu Irodiada muerea fratelui său: „Nu ți-se cuvine să aibi pe muerea fratelui tău!“

Irod după această muștrare aspră spune prorocului să înceteze; însă în chipul cum nu putem stinge focul când vîntul bate și apă n'avem, așa nu putu îndupleca pe Ioan d'a nu-l muștra și d'aci înainte. Il aruncă în temniță deși îl ținea cum spune evangelistul „sfânt și drept.“ (Ib. 20.) Irodiada muerea cea „p r e a c u r v ă“ cum nimerit o numește Sf. Ioan Monachul în cântările bisericii noastre, nu se îndestulează cu robirea Sfântului ci căuta zi cu privilegiu cum să-'l omoară, ca nu cumva graiul său cel atât de înțelept să înduplece pe Irod care „cu dragoste îl

asculta pe el“ și să o lapede pe ea, să peardă bu-nurile împărătești și să-'i curme viața ei atât de stricată. Cu nerăbdare așteaptă ziua nașterii lui Irod când știa că earăși va fi ospet mare cu beție și jocuri. Împăratul cel predat beției și curviei cu mintea sa întunecată de aceste rele patimi ajunge stăpânit de Irodiada cea spurcată. Trimite anume pe fata sa când știa că oaspeții și mai ales Irod sunt plini de be-turi, să joace înaintea lui Irod. Și intru atîta a plăcut lui Irod celui orbit de patimi, jocul fetei încât i-a zis: „Cere dela mine ori-ce vei vrea și-'ți voi da ție.“ (ib. 23) Ce-'i vei da Iroade? „Până la jumătate de împărăție a mea!“ Vai! Ce mult timpită e mintea ta împărate! Pentru un joc deșert vei da ce va cere?! „Până la jumătate de împărăția mea!“ „Și s'a jurat ei!“ (ib. 23.) Atîta a fost destul, că și diavolul se mulțamește să vadă la om numai voie spre patimi și atunci e prins omul. Și vicleana fată învățată de Irodiada diavolească muere nu cere nimic, ci într'o fugă aleargă la mumă-sa tremurînd de bucurie: „Ce voi cere?“ Mumă-sa, ticăloasa, nu simțeste altă poftă, inima ei nu bate după mătăsurii, nu după haine, sau petii scumpe, nu arde nici după un fel de dar împărătesc, nici din muere nelegiută să fie împărăteasă, nu, ci cu un dar modest, capul pustnicului Ioan: „Capul lui Ioan Botezătorul.“ (ib. 24) Și cu sirguință alergînd la împăratul a cerut: „Voesc să-'mi dai mie a cum în tîpsie capul lui Ioan Botezătorul“ (ib. 25.)

Acum cel îmbetat și aprins de curvie se deșteaptă, i-se deschid ochii săi și vede unde l'a adus focul poftelor sale nebune. Pentru un joc afurisit, își zicea șieși, — un cap atât de sfânt. „Si împăratul foarte s'a întristat!“ (ib. 26,) însă pentru jurămînt și pentru rușinea celor-ce ședea la masă n'a voit să-'i lapede cererea. Si trimițînd pe un slujitor a tăiat capul lui Ioan și l'a adus pe tîpsie fetei, ear' aceasta mumei sale.

Ce întemplare, un Irod omoară pe tatăl prorocului în biserică și alt Irod ucide pe fiul în temniță. Astfel se șfirși Sf. Ioan Botezătorul al cărui trup luându-l Apostolii l'au îngropat.

Par'că o soarte mai bună fu dată Sfântului decât Marelui viteaz al Românilor Mihai-Vodă. Eroul nostru, creștinul cel mare, numit de Greci „S t e a u a R ă s ă r i t u l u i“, brațul tuturor creștinilor, cărora făgăduise să facă liturgie în biserică Sf. Sofii din Constantinopol, chiar și după moartea sa, dujmanii i-au batjocorit trupul său. Un Mihaiu, care la vederea capului lui Andreiu Batori plânse, și trimițînd să-'i caute trupul și aflîndu-'l l'a îmbrăcat cu haine mărețe, îl acoperi cu mantie roșie, îl puse pe tablă de marmură și închise în sicriu de argint și cu pompă crăiască îl îngropă în biserică din Alba-Iulia. Ear' Mihaiu sêrmanul, viteazul nostru fu batjocorit! Trupul său tăvălit în sânge stete trei zile în țîrină și spre batjocură fu pus pe un hoit de cal până-ce în urmă i-se făcu milă unui creștin și-'l îngropă. Ear'

capul lui după-ce fu purtat pe un măgar, prin sate și târguri fu trimis în țeară ca să se încredințeze că Mihaiu nu mai trăește; care apoi a fost îngropat în mănăstirea Dealului la picioarele lui Petrașcu-Vodă, unde se poate și azi vedea.

La Mihaiu a lucrat diavolul prin dujmanii săi pentru pofta de mărire; ear' la S. Ioan tot diavolul prin Irodiada pentru pofta curviei, căzut jertfă beției lui Irod. Cum le-a fost vieața, așa sfinșitul. Irod n'a murit ca împărat ci ca nemernic fugărit din țeara sa și stors de avuțiile sale de către Caligula împăratul Roman unde dimpreună cu Irodiada în Francia în mișelie s'au sfinșit.

Să vedem întru cât patima beției a lucrat perderea S-tului Ioan.

II.

Fraților! Cu greumânt mă apuc să vorbesc despre păcatul beției; am voit să'l încunjur, că doară voi singuri i-ați fi cunoscut răutatea acestui dujman al oamenilor, fără ca eu singur să fiu nevoit a mă ocupa de această rușine a lumii. Dar ved că nu pot, împrejurarea zilei de azi e de astfel, nu pot tăcea când jertfă beției lui Irod a căzut Sfântul între proroci marele Ioan, și numai pot zăbovi fără a-mi atrage pedeapsă dela Dzeu, să nu vă grăesc fiilor, când numai unde căutăm întimpinăm creștini d'ai nostrii dedați la bătură, pătimiși mari. De nu se lăsa Irod patimei urite a beției, nu ajungea să fie atât de timpit la minte ca să alunge pe muerea sa legiuită — fiica împăratului Areta — și să-și ea pe Irodiada muerea fratelui său și cea mai stricată muere de pe acea vreme. De nu pătimea el de această boală nici pofta nesațioasă a curviei nu creștea în măsură cum ajunse, să fie el stăpânit, să fie robit de o patimă oarbă un împărat. Da iubitorilor, căci cel-ce a ajuns să fie domnit de patima beției are cu sine toate păcatele, pentru că cum a scris Sf. Ioan gură de aur: „Beția e mama păcatelor:” ba și mai mult, numai trebuie să facă păcate că betivul e însuș păcatul, cum a zis Sf. Augustin. Cine a instăpânit pe Irodiada peste capul lui Irod și a țerii sale? Au nu beția și patima neînfrănată după pofta trupească, care cu cât se udă prin beatură, cu atât acel foc diavolesc arde mai tare. Cine îl face să joare la o masă atât de strălucită ca a sa, de dragul jocului unei fete? Au nu patima beției și inferbintarea curviei cari i-au prostit mintea încât și împărația vrea să și-o chiebtue într'o noapte nebună! „Până la jumătate de împărația mea!” striga Irod ca și nu nebun. A jurat și a trebuit să țină jurământul, ca să cadă jertfă patimelor sale un om atât de sfânt și drept, care se trudea a-l abate de pe calea perirei și a-l scoate din jețul patimelor. Așa dorește însă patima oarbă fraților, vrea să vadă jertfă sfântă; patimelor oamenilor să ingenuche cauza curată și dreaptă.

Dar să trecem dela acele timpuri și să vedem de vremurile noastre. Mă apucă o goază când trebuie

să ne dăm seama de noi. Nici una dintre patimi n'a cuprins poporul nostru și urmările rele nu sunt, așa vedite ca și ale patimei beției. Ori în cotro ne întorcem vedem urmările slabe ale acestei plăgi a oamenilor. Vedem țineri fără de față, galbini, cu față sbêrcită, fără vlagă în oasele lor, slăbiți cu desêvêșire, bolnavi cu trupul și slăbiți cu sufletul sau mintea lor. Și nu trebuie a ne mira și a întreba de pricina acestui rău, pentru-că e singură patima beției cea atât de cunoscută și bine primită de noi. Ea care roade sănătatea noastră și ales a tinerilor, cari o înbrățisează cum stringe pruncul pieptul nimei sale. Ne-am dat a zice că bêtura întărește trupul nostru, ne alină durerile muncii de ziua, da fraților! Nu însă, beția; a bea și azi și mâne fără de sațiu, e boală, e sêrăcie. Ascultați ce au zis de demult Sf. Părinți ai bisericii noastre; așa Sf. Vasilie: „Cum poate să fie sănătos trupul, care prin bêtură e ud slăbit!” Sf. Tertulian: „Beția e bătrânețe timpurie și moarte grabnică!” Și apoi n'ați văzut fraților de câte ori strămută beția pe om în animal? Ertați-mi să ve întreba cu Sf. Ioan gură de aur: „Cu cât e mai bun măgariul și cănele decât betivul?!”

Despre tresvie și beție să ve aduc o pildă din cartea sfântă: Sculatu-s'a Nabuhodonosor împăratul Asirienilor cu oștire mare, dată în grija lui Olofern mai marele oștilor în protiva Israiltenilor, dar nu ia bătut. Olofern general fără păreche, dar foarte bețiv. Israiltenii mai slabi însă foarte trezi, mai cu seamă o muere cu numele Iudita, aceasta pria trezvia minții și priceperii sale a străbătut până în cortul lui Olofern sub chipul că vinde cauza Israilteană, și increzindu-se generalul a primit'o în cortul său; ear el într'o noapte bând atâta vin „cât nici odată într'o zi n'a bêtut atâta, de când s'a născut” (Iudit XII. 20.) „era foarte beat!” (ib. XIII. 2.) Iudit în mez de noapte i-a retezat capul și trecând printre străji a ajuns la Israilteni și punând capul într'o țeapă la așăzat pe zidul cetății. Dimineața au dat alarmă de război: Asirienii aleargă la cortul lui Olofern și vèzându-i numai trupul scaldat în sânge o iau la fugă, potopindu-i jidovii prin văi și munți și despoindu-i de toate bogățiile lor. Iudecați acum prețul tresviei Iuditei și beția amară alui Olofern! Cel trez și cuminte să ia pildă de urmat.

Ear' dacă căutăm a lua în seamă celelalte păcate ce isvoresc din această patimă urită, cine le și poate asculta, cine le poate grăi? Să vedem afară de rana ce o lasa sănătății noastre și de o altă rană, de rana cea mare a sêrăciei care a copleșit pe poporul nostru de pretutindeni. De călătorim prin satele noastre românești și stai a întreba: A cui e casa aceea deslipită, nevărută cu acoperișul mai de tot spart, cu ocolul plin de earbă? Și pruncii ne pot răspunde că: A cutărui om stricat de beție care toată ziua petrece în birt. Mergem mai departe, vedem nu ocol ca o curte domnească, dar părăsită, cu casă și clă-

diri ruinate, părăsite plângând a sărăcie, și de vom întreba după stăpânul lor, ni se va răspunde: A cutărui fost om în stare bună ce a moștenit dela părinți vrednici averea mare, dar prin beție și nelucrare a sărăcit de tot. Pe altul îl întimpinăm cerșind; altul din bun stăpân slugă; o mulțime se sfârșesc în robie; o seamă zileri la sat; alții pribegind în alte țeri; copiii sërmani umblând și cerșind milă pe la ușile altora. Unuia i-se vinde casa și apucă în mână străină; altuia pământul dela moși strămoși în care un străin de lege și neam ajunge să tragă brazdă.

Eată fraților rana, care ni se pare că nu-i primejdioasă și pe nesimțite cu dulceață ne omoară trupul și sufletul. „Bețivii nu vor moșteni împărăția lui Dzeu.“ Eată rana națiunii noastre! Eată pata bisericii noastre! Cine este chemat să deștepte poporul să măntuiască nația și să asigure bisericii noastre un viitor mai trainic și ferice? Noi luminele dela sat cari suntem în mijlocul poporului și avem chemare sfântă d'a-l lumina și îndrepta. Sus inimile dară cei chemați, și voi cărturari d'ai bisericii și poporului nostru cu toți creștinii cei devotați bisericii și neamului nostru să mergem, însă luând seama, cu pilda noastră bună înainte, că poporul, e dedat să vadă pildă și început bun. Să fie fraților! „Fie! Fie!“ (Indit XIII. 21.)

* * *

Dumnezeule mare și atotputernice! Către Tine mă înalț cu gând curat și cu glas pocăit, Tu care ai sub ocârmuirea Ta o lume de popoare și pe toate le ocârmuești cu mâna Ta cea puternică, ferbinte Te rog, atinge Părintele nostru numai cu degetul Teu atot sfânt ca și poporul Român, biserica noastră creștină, via Ta cea aleasă să se deștepte, să se pocăiască și contenească dela pecate și patimile urite. Nu ne lăsa ca din pășaniile noastre alții să se învețe ci noi să ne înțelepțim dintre ale altor neamuri ce nu Te cunosc și laudă pe Tine. Fă Doamne să se nască neamului și bisericii noastre luminători harnici, Tu care ai trimis pe Sf. Ioan luceafăr în întunerecul mort al lumii d'atunci și pe mulți a deșteptat și cale bună a lucrat, fă ca și glasurile noastre să afle resunet viu pocăitor în inimile creștine ca cu ochii, să vedem earăși biserica noastră înălțându-se, ear' poporul să crească în morală și bunăstare.

Către Tine oamne curg nădejdiile noastre, că Tu singur ești măntuirea neamului creștinesc! Amin!
Jabar, 21/3 August 1901.

Ioan Nicorescu,
preot, gr. or. rom.

Predică,

pentru Dumineca a XV-a după Rusaliu

„Iavățătorule! Care poruncă este mai mare în lege?“
(Matei XXII. 36.)

Iubiților Creștini!

Precum diavolul este dușmanul cel mai neîmpăcat al omului, tot astfel și Mântuitorului — cu dorul

aprinș de a abate pe farisei de pe calea rătăcită ce apucaseră trăgând poporul cu dênșii pe povârnișul unei vieți stricate, așa erau aceia, cei mai aprinși dușmani ai lui, cu cuvântul și cu fapta. Cu pilda din Dumineca trecută despre nunta împărătească prin care i-a lovit până în inimă și rărunchi începe vedit a se vërșa vicleșugul farisaic-diavolesc în protiva bunului nostru Iisus. Nici nu rësunase bine glasul sfânt până ce vicleșugul și începe a se ivi. „Sfat au făcut ca să-'l prindă pe El în cuvânt“ (ib. 15.) Vicleșug iubiților din seamă afară; pe ei îi socotea judecătorul cel Mare atât de mult și să vezi numai ce cumpăt plin de viclenie, nu ies d'a dreptul ei în fața lui Iisus, ci trimit pe învățaceii lor cu Irodienii ca să-'l ispitească cu banul de dajde că doară'i va scăpa Mântuitorului numai nu cuvîntel în protiva Chesarului ca să-'l pirască aceluia spre a-l perde mai curând. Vicleșugul li-se vèdește și rămân rușinați, când le răspunde: „Dați cele ce sunt ale Chesarului, Chesarului și cele ce sunt ale lui Dzeu, lui Dzeu.“ (ib. 21.) „Și auzind s'au mirat, și lăsându-l pe El s'au dus.“ (Ib. 22.) În fugă se duc la sfatul fariseilor să le spună, și numai decât din Saducheii — cari ziceau că nu este înviere — și-'l întreabă: La înviere acărui dintre cei șapte frați va fi muerea, dacă toți șapte au avut'o pe ea? Iisus putea să le spună deloc, că la înviere nici se vor însura, nici se vor mărita; ține însă a-i înfrunta pentru viclenia lor: „Vê rătăciți neștiind scripturile, nici puterea lui Dzeu“ (Ib. 29.) „Și auzind popoarele se mirau de învățătura Lui.“ (Ib. 33.) Auzind Fariseii că au astupat și gurile Saducheilor, s'au adunat împreună, și unul din ei învățător de lege ispitindu-l îl întreabă zicând: „Învățătorule! Care poruncă este mai mare în lege? Judecați fraților ce viclenie afurisită, începe cu legea lor mozaică, că doară ar sminti ceva ca să-'l poată piri Archiereilor să-'l tragă la răspundere. Iisus însă — că să grăesc cu S. Ioan gură de aur: „Întelepciunea, și puterea și cuvântul lui Dzeu“ le spune adevărul cel mai mare, adevărul de care ei în toată vieța lor s'au lovit, cu invidia și viclenia ce o sëmănaseră în toate unghiurile țerii sfinte: „Sa iubești — fusese respunsul Marelui învățător — pe Domnul Dzeul tău, cu toată inima ta și cu tot sufletul tău și cu tot cugetul tău, acesta este întâia și mai mare poruncă. Ear a doua asemenea acesta: Să iubești pe deaproapele tău, ca însu-ți pe tine.“ (Ib. 37. 38.)

Iubirea sau dragostea curată către om a condus pe Dzeu la facerea acestei lumi: iubirea a fost fundamentul legii jidovești, ear la noi fraților tot numai dragostea e temeliea legii noastre creștine, da: Iubirea către Dzeu și dragostea către deaproapele. Două sunt izvoarele măntuirii omului, două poruncile cele mari ale creștinului, cari pentru ale prețui mai bine, voi să petrec cu voi dragii mei, ceasul acesta, în cuvânt umplându-vê inima voastră cu apa dulce a acestor izvoare din cari cu sete dorec a bea voi

fiilor iubiți în toată viața voastră. Cu ajutorul lui Dumnezeu voi cerca.

a) *Cum are creștinul să iubească pe Dumnezeu și*

b) *Cum să-și arete dragostea sa către deaproapele;* acestea două întrebări îmi sunt miezul învățării de azi.

Tu Doamne! Isvor nesecat de iubire al oamenilor, sloboade picuri numai din marea iubirei Tale, și adapă inimile noastre vrălmășuite cu Tine Tatăl nostru și cu deaproapele nostru, ca în toate zilele vieții noastre numai cu această apă să ne adăpăm, cu acest nutreământ să ne nutrim.

„Ascultați glasul meu, și faceți toate, ori câte voi porunci vouă!” (Ieremia XI. 4.)

I.

Ce credeți: Ce are un popor mai sfânt pe lume? Nimic ca legea sa fraților, pentru care dator este unul fiecare să lupte, ba să și moară dacă cere trebuința. Precum moare ostașul luptând pentru libertatea țării sale, tot astfel datorința sfântă are tot creștinul a muri pentru legea noastră creștină. Focul iubirei după libertate îl întărește să lupte fără temere și desnadejde, ear văzând alătura cu sine pe împăratul sau regele țării, cum îi crește dragostea după neatarnarea țării sale; să aruncă ca și leul asupra dușmanului său. La aceasta iubitorilor numai iubirea nefățărîtă către patrie și domnitor îl conduce. Să leg de aceasta o întâmplare vrednică și prea însemnată a fraților Români de dincolo.

Când cu luarea Griviței din mâna Turcilor de trei ori deteră năvală Români și d'atâtea ori fură isbiți înapoi; oboșiți de luptă și rupți de gloanțe și ghulele se retrag cuprinși de desnadejde. Aci însă e ingerul lor păzitor, Carol Domnitorul, care îi întreabă: „Ce faceți copii?” „Ce se facem Măria Ta, — răspune un sergent de vânători, — ne-au prăpădit păgânii și uite câți au mai rămas din noi.” „Cum? zice regele, dar voi topi câți sunteți aici sunteți sdraveni și voinici, și colo mai văz alți tovarși d'ei voștri.” **„Adunați-vă! Mergeți înainte cu vitejie, ș'a voastră va fi izbânda, voi veți scăpa cinstea zilei de astăzi.”** Un puternic „ura!” resună din pieptul voinicilor Români și cetatea Griviței căzu în mâna fraților noștri. Adusei această pildă fiilor ca să vedeți ce-i în stare iubirea ostașilor față de Domnul lor, ca să putem înțelege dragostea ostașilor creștini, ce trebuie s'o avem față de Marele Domnitor al cerului și al pământului.

Ostași fanatici pentru legea lor erau Fariseii de pe vremea lui Iisus; atâtea prețuiu ei legea lor încât și pe Iisus Fiul lui Dumnezeu — fiind ei în oarba credință că le strică legea lor, îl goneau peste măsură. Pas de pas era urmărit făcătorul de către nemernica sa făptură. Omul făcut pentru a stăpâni pământul și dobândi cerul, se face diavol plin de vicleșug, cu miere pe buze și cu venim de aspidă în inima sa. Ah! Omule! Făptura cea mai aleasă

pe pământ; la voi Farisei orbi de patimi și plini de vicleșug coborât fiind Doftorul cel Mare ca să vă vindece și voi în loc d'a vă însufleți, d'a-l cuprinde cu bucuire și adevărată iubire, întocmai ca bolnavul ce zace întins pe pat, când se apropie doftorul cu leacurile. Mânia vă aprinde însă și invidia vă roade inima voastră că nu vi se dă privilegiul a-l omorî cât mai curând. Umblați cu vicleșug d'al prinde în cuvânt; întrebi Fariseule oarbe: „Care poruncă este mai mare în lege? numești pe Mântuitorul: „Învățător.” Au singur legiuitor mare fiind și învățător al poporului jidovesc, numai ca să-l poți prinde cu ceva în protiva legii. Oh! bunătate alui Iisus și iubire fără de margini alui Dzen, întrebarea atât de vicleană să se învrednicească de un răspuns atât de adevărat.

Ce te-a îndemnat Iisus al nostru să răspunzi cu atâtea iubire unor suflete atât de spurcate? Numai iubirea frații mei, care când e curată izbucnește deodată ca undele mării, ca însuflețirea ostașilor ce luptă pentru țeară și împărat. Legiuitorul fariseu întreabă viclenindu-se, că știa el bine porunca cea mai mare a legii: Dragostea nefățărîtă către Dumnezeu. Pe cât de vicleană fu însă întrebarea pe atât de sfânt și curat fu răspunsul adevăratului legiuitor alui Iisus Christos. Remasără toată ceata lor, că veniseră mulți, topiți de rușine și mistuiți de invidie; precum se topește fierul în foc așa îi topi răspunsul învățătorului. „Și nimenea nu putea să răspundă Lui cuvânt, nici a mai îndrăzni cineva dintru acea zi să-l mai întrebe pe El.” (Ib. 45.)

După un răspuns atât de înalt și în deosebi după lămurirea că El este Domn lui David și nu fu cum îl ținea d'nsii, fără nici o întârziere trebuia să-l iubească; nu ura se crească până acolo încât făcând întrebunțare de lege strigau ca și turbați înaintea lui Pilat: „Noi lege avem și după legea noastră dator este se moară.” (Ioan XIX. 7.) Cer spăimintate! Pământ cutremură-te! Cei ce cercau să știe care e porunca cea mai mare din lege, o aud, o înțeleg, rămân cu toții răpiți ne mai putând nimic să zică, și în loc d'a se arăta cu iubire din toată inima, cu tot sufletul și cu tot cugetul față de cel ce le-a dat legea în muntele Sinai, acelaș Dumnezeu pe motivul că le strică legea lor, este omorât pe muntele Golgota, de către sfatul fariseilor. Hei! iubitorilor frați, aștepta scumpul Iisus ca iubirea cu dragoste să se replătească, dar nemulțămătorii strigă ca fierele: „Dator este să moară!” Ah! inima-mi cum se rănește și glasul-mi slăbit de durere cum tremură, cum voi mai și pomeni numele unui popor atât de nemulțămător! **„Să fie anatema!”** (I. Cor. XVI. 22.) pentru că Pau omorât.

Zăbovii poate prea mult iubitorilor cu descrierea poporului jidovesc și în deosebi a Fariseilor, însă am nădejde că acestea vă vor fi vouă pururea pildă, știind cum are să se replătească iubirea lui Dumnezeu față de omenime și mai ales noi creștini cu ce fel

de dragoste datorim Lui. Care e legea noastră fraților? Așa că e legea creștină, cu capul Iisus Cristos, pentru acărei întărire din iubire nețermurită a ajuns pe cruce. Fundamentul legii noastre este iubirea, cu care dacă iubitorul de oameni de sus s'au pogorît iubindu-ne pe noi, și până în sfârșit ne-a iubit: „Iubind pe ai sei, până în sfârșit i-a iubit pe ei.“ (Ioan XIII. 1.) datori suntem noi a-l iubi pe El cu iubirea cu care ne-a iubit. Cum însă? Și până unde să iubim pe Dzeu? S. Ioan gură de aur ne zice: „Învęțați dela Cristos, cât se iubești pe Cristos! Și earăși apriat ne-a lăsat Mântuitorul când a vorbit cu legiuitorul cum avem d'a ne arăta dragostea noastră. Le-a spus fariseilor ca să înțelegem noi creștinii.

Să-l iubim cu toată inima, adecă: Când gândul nostru condus de mintea noastră și amândouă aceste daruri ale Tatălui legate de inima omului, au să fie curate, atât gândul cât și mintea noastră, libere de ori ce lucru lumesc. Gândul să nu ne sboare prin deșertul lumii acesta, și mintea să nu se robească de filosofia timpului modern, că este un Dzeu sau ba, ci aceste două una să fie cu inima noastră, care așiderea curată trebuie să fie de basmele timpului nostru, care lume de azi se apropie bine de timpul fariseilor. Nu e iubire creștină când una gândim și alta facem; nu e dragoste către Dzeu, când inima ne spune a iubi, ear mintea primind învățături lumești, dintre cari cele mai multe sparg legea și biserica noastră, ne desmântă a iubi pe Dzeu ba și a ne îndoi despre esistența Sa.

Zici frate creștine că vii la s. biserică pentru-că iubești pe Dzeu? Cum stă însă acea dragoste creștină când partea cea mai mare a noastră venim la s. biserică numai de mărturie; venim că vedem pe alții mergând sau că poate așa ne-am dat. Să las că inima ni-e bună, ce folosește dacă vremea aceea cât stăm în casa lui Dzeu, gândul nostru numai are pace, e obosit de gândiri fără de nici un folos; ear m i n t e a acel scump talant, se sfirșește în locul celor dzești cu cele ale lumii. Inima singură părăsită de aceste două recește și ea, și apoi din creștini buni cum am trebui să fim, devenim farisei mari.

Un școlar numai atunci iubește și mulțamește pe învățatorul său, când e cu luare aminte la învățăturile ce se propun în școală, fiind atât cu trupul dar deosebit cu sufletul său, adecă cu mintea și cu gândul la cele ce se propun va trage adevărat folos, că eșind din școală se va putea folosi de cele auzite și învățate; unul ca acela poate fi fericit pe lume. Cum va iubi și mulțami un creștin pe Dzeu care din întreaga slujbă nu-și poate nimic însămna; nu-și poate da seama de predica preotului, pentru-că sau că a fost deștept cu trupul, ear mintea cu gândul s'au deprins cu altele, sau apoi că atât trupul cât gândul și mintea n'au mai fost deștepte ci învăluite cu somnul. Aceasta e scăderea cea mai mare a creștinului nostru. Eată ce zice Apostolul despre

unii ca aceștia: „Cel ce nu iubește pe Domnul nostru Iisus Cristos, să fie anatema, M a r a n a t h a“ (cuvinte siriace-Domnul nostru vine; I. Cor. XVI. 22.); ear măritul Augustin cât de frumos glăsuște despre iubirea către Dzeu, ce trebuie s'o aibe tot omul: „Oh! foc care pururea arzi și nici odată nu te stingi, aprinde-mă și mă voi aprinde; mă voi aprinde, ca în t r e g să Te iubesc singur pe Tine, căci puțin Te iubesc pe Tine care mai iubesc altceva lângă Tine!“

II.

Nimic nu este pe lume mai frumos și lui Dzeu mai plăcut decât când oamenii arată dragoste unul către altul, și e cu atât mai mult de lăudat această virtute, cu cât aceasta s'ar vedea la creștinii nostri. Ce fericire ne-ar mai trebui dacă toate din curată dragoste s'ar începe și cu nefățărîtă iubire le-am sfērși. Însași biserica se bucură când însuflețită de fii ei începe a cânta: „Eată acum ce e bun sau ce e frumos, fără numai a locui frații împreună“ (Antif. gl. 8.) ear Mântuitorul cât de curat ne îndeamnă la iubirea de aproapei nostru, când striga popoarelor: „Toate câte voiți să vă facă vouă oamenii, faceți și voi lor asemenea. Că aceasta este legea și prorociei.“ (Matei VII. 12.) De voești să fi iubit de către deaproapele — vecinul tēu — arată tu, mai întâi dragoste către el; de vrei să-ți ajute în nevoile și necazurile cele de multe feluri ale vieții, ajută-l tu, mai întâi; de aștepti cinste dela el, cinsteste-l mai întâi tu pe el, nu însă il cleveti negrindu-i numele de om și batjocurindu i cinstea de creștin. Dorești bunăstare frate? Bucură-te când vezi pe deaproapele sau vecinul tēu că înaintează, nu cărți însă și-l uri pentru-că dă înainte. În toată viața voastră nu uitați fraților nici odată vechea zicală: „Ce ție nu-ți place, altuia nu face!“ Nu uitați iubitorilor că însuși D-zeu când a dat prin mâna plăcutului său Moise legea celor zece porunci poporului Israilitean, ear' nouă creștinilor prin Iisus Cristos, cari porunci sau lege cuprind iubirea către D-zeu și dragostea către deaproapele nostru, ni-le-a dat ca să ie păzim ca lumina ochiului.

Noi însă ce vedem în lume? În loc d'a ne iubi, vrăjmășia cea mai mare împărătește pretutindeni; creștin pe creștin se pismuește, neam pe neam se usurpă și strică; tata vânează urmele fiilor săi și aceștia se resvrătesc împotriva părinților lor cari i-au lăptat și crescut. În locul dragostei a crescut spinul dușmăniei în inima creștinilor de azi. Atât de zdrobită zace iubirea sub picioarele noastre, încât nu numai că am lăpădat iubirea de-apropelui nostru ci și dragoastea dintre fii și părinți s'a rupt cu desevērșire, s'a stins focul acela de dragoste sfântă ce în veacurile trecute ardea la părinții cei adevărați și la fii cei înțelepti. La acele raze s'a desfătat și crescut biserica noastră; iubirea nețermurită a întărit poporul nostru creștin d'a putut da piept cu atâtea dușmani și a lucrat pacea țerii și a familiilor bătrē-

nilor nostri. Astăzi însă când fiul se desparte de tatăl său, iese din casa părinților și-i lasă bătrâni fără sprigin și ajutor, ear la părinți când stinsă se vede ori ce iubire, și dor de o creștere mai bună, mai creștinească a fiilor lor, acolo numai poate fi vorba de dragostea către deaproapele. Legea unui astfel de popor s'a pângărit, biserica i-s'a slăbit și cu dânsule vaza sa chinue de moarte; patria se luptă cu oameni destrăbălați; vezi o societate de oameni stricați ducându-și cu sine perirea vieții lor și vai. Ce perire amară și rușinoasă!!

In vechime deaproapele sau vecinul era bogăția cea mai mare și iubirea, era cea adevărată ca între fiii unui aceluiaș părinte. În Athena la Grecii cei vechi, precum istorisește bătrânul Isiod, când se cumpăra o casă sau altă moșie întotdeauna întrebau cum sunt vecinii? Noi nu ne mai putem întreba despre vecini noștri, despre deaproapele cu dragoste creștinească, pentru că toți suntem stricați; unii pe alții ne usurpăm, unii pe alții ne mâncăm, fără a simți noi că mult perde neamul și biserica noastră creștină. Și pentru ca să aseamăn purtarea noastră de azi trebuie să mă folosesc de cuvintele înțeleptului Solon, marele bărbat al Grecilor: „Fiește care dintru noi până la unul, umblă pe urmele vulpei.“

* * *

Iubiților frați și fiii! Mai înainte d'a incheia predica de azi, nu pot să nu vă strig cu Apostolul Pavel: „Umblați în dragoste, precum și Cristos ne-a iubit pe noi și s'a dat pe sine pentru noi.“ (Efesenii V. 2.) Fiți cu adevărată dragoste din toata inima, din tot sufletul și din tot cugetul vostru către Dzeu; să arătăm iubire creștinească către deaproapele nostru iubindu-l cum de scump ne ținem trupul și sufletul nostru. Nu dragoste fățarnică ci iubire curată ne poruncește Dzeu și aceea oftează și deaproapele nostru.

Am cetit în istoria fraților noștri Români de dincolo despre Domnul Radu-Vodă din satul Afunați care în doi ani a avut 20 bătălii pentru neatârarea țării și păzirea legii creștine. El a fost acel fericit sub a cărui domnire și cu a cărui cheltuială s'a zugrăvit minunata biserică dela curtea de Argeș! Însă iubirea lui de neam, biserică și țară s'a plătit în chipul cel mai strigător la cer! Gonit de Vladislav cu boierii nemulțămiiți, din sângele său, fuge cu fiul său și ajuns la Rimnicul-Vâlcei se încheie în capela Sf. Grigorie, crezând că dușmanii săi creștini ca și el, nu o să-l omoare chiar în biserică. Însă sâlbaticii, aprinși de focul mâniei în locul dragostei deaproapelui lor și Român și creștin, pângăresc altarul sfânt stropind cu sângele Domnului și a pruncului său sf. prestol. Aceasta e iubirea deaproapelui?! Vai! Că aceasta e și în creștinii noștri de azi, dar sub altă haină!

Tot cel ce iubește pe Dzeu și pe deaproapele

său așa: „Să fie anatema!“ (Cor. I. XVI. 22.) Amin!

Jabar, 19/1 August 1901.

Ioan Nicorescu,
preot, gr. or. rom.

Predică,

pentru Duminica a XV-a după Rusalii.

„Să iubești pe deaproapele tău
ca pe tine însu-ți.“ (XXV, 39.)

Strămoșul Adam era încă în starea nevinovăției, când i-s'a poruncit: „Din tot pomul care este în raiu să mănânce mănăncare, ear' din pomul științei binelui și a răului să nu măncați, că ori în ce zi veți mânca dintr'nsul, cu moarte veți muri.“ Și aceasta i-s'a poruncit, ca să cunoască, că el este și trebuie să fie supus ziditorului său, — și ce a făcut Adam? Indemnat de muerea sa Eva, ear' aceasta de vicleanul diavol, a păcătuit și a rămas mult timp atât el cât și următorii lui, rătăcind pe căile întunerecului. Adam n'a priceput că el și următorii săi au cea mai mare lipsă de a fi îndreptați pe calea pe care aveau să purceadă, n'a voit a înțelege cum-că el și prin sine toți născuții săi numai așa se vor feriți, dacă mâna Domnului va fi cu ei, dându-le îndreptări, ca să știe deosebi binele din rău. Aceea-ce el însă n'a priceput, a înțeles împăratul David. Acest împărat mulțămind lui D-zeu că pe el și pe alți necăjiți îi apără de asupririle împotrivnicilor se roagă zicând: „Scoală-te Doamne să nu se întărească omul... Pune Doamne dătător de lege peste ei, să cunoască neamurile, că oameni sunt.“ (Ps. IX. 20, 21.) Ca și când ar fi zis: Omul nu poate trăi fără a avea lege, care să-l îndrepte, să-l povățuiască, să-l facă a cunoaște, cum-că el e făptura, el e supusul lui D-zeu, și ca atare să nu poftască a se trufi, a se înălța, căci acesta e urit lucru înaintea lui D-zeu.

Și chiar pentru a-l povățui pe om la calea adevărului a venit și Mântuitorul Cristos. El prin venirea sa a înouit neamul omenesc, a întocmit, sau precum zice însuși a împlinit legea veche: „Să nu gândiți, că am venit să o stric, ci să o plinesc.“ (Mat. V. 17) El învață a face bine chiar și vrajmașului, a iubi pe de-aproapele zicând: „Să iubești pe de-aproapele tău ca însuși pe tine.“ El învață a iubi. Eată cea mai frumoasă învățătură, cea mai măreață poruncă. Nu cere dela noi Mântuitorul jertfă de sânge, nu jertfa în bani, El ne poruncește: „Să iubești pe Domnul D-zeul tău din toată inima ta... Să iubești pe de-aproapele tău ca însuși pe tine.“ Aceasta o cere dînsul dela noi. Și o cere dela fiecare. Dela împărat ca și dela slugă, dela bogat și dela sărac. Și cât e de măreață dragostea creștinească! Ea ne face pe toți de-opotrivă, ba, ce e mai mult ne face cu puțință

Urmează în supliment

Supliment la „BISERICA și ȘCOALA“
Nr. 34. — Anul XXV.

mântuirea noastră, și fără de dinsa nimic nu putem face, ce e bine plăcut lui D-zeu. „De-aș grai în limbile omenești și îngerești, ear' dragoste nu am, făcutu-m'am ca niște aramă sunătoare și chimval răsunător. Și de-aș avea prorocie și de-aș ști toate tainele și toată știința și de-aș avea toată credința, cât să mut și munții, ear' dragoste nu am, nimica nu sunt“ (I. Cor. XIII. 1, 2,) ear' unde e dragoste creștinească, acolo toate sunt desăvirșite: „Plinirea legii drept aceea dragostea este“ zice Apostolul Pavel. (Rom. XIII. 10.) Și tot acest Apostol îndemnând pe Coloseni să rămână neclintiți în credință, numindu-se a face fapte bune și ferindu-se de ispita diavolului adauge zicând: „Ear' peste toate aceste dragoste (să aveți) care este legătura săvirșirii“ (Colos. III. 4.)

Puterea cea mai mare a dragostei creștinești a avut-o și Mântuitorul Cristos în vedere, când întrebat de fariseii și cărturarii evreeți le răspunde, cum-că cea mai mare poruncă este: „Să iubești pe Domnul D-zeul tău cu toată inima ta“ și cu tot sufletul și cu tot cugetul tău. Această poruncă este întâiu și mai mare. Ear' a doua este asemenea acesteia: „Să iubești pe de-aproapele tău ca însuși pe tine.“ (Mat. XXV. 37, 38, 39.) Și în adevăr iubirea de-aproapele e tocmai așa de mare datorință, ca și iubirea către D-zeu. Și una și alta din aceste două porunci sunt dela D-zeu eșite: „Și această poruncă avem dela Domnul, că cel-ce iubește pe D-zeu, să iubească și pe fratele său“ (I. Ioan IV. 21;) și una și alta sunt vecinice: „Dragostea nici odată nu cade, măcar prorociile de vor lipsi, măcar limbile de vor înceta, măcar știința de se va strica.“ (I. Cor. XIII. 8.) Dar' numai atunci e desăvirșită dragostea, dacă ea vine din inimă, sau după zisa Mântuitorului, dacă iubim din toată inima „ies gândurile cele rele, uciderile, preacurviile, curviile, furțișagurile, minciunile, hulele. Acestea sunt, cari spurcă pe om.“ (Mat. XV. 19, 20.) Inima cea rea vatămă deci dragostea, ce trebuie să o avem către de aproapele nostru. Earăși vă zic dar', întocmiți așa inima voastră, lăuntrul vostru, încât să nu se găsească într'insul nici cel mai mic simbur de răutate. Goniți dar' dela voi pisma și toată dușmănia ce doar aveți unul împotriva altuia. Faceți de-a pururea de-aproapelui vostru aceea, ce poftiți să vă facă și vouă alții. Ce nu-ți place să-ți facă alții ție nu face nici altora, căci nimic nu e mai urit lui D-zeu, decât inima îndărătnică și răutăcioasă: „Și inima ceea-ce meșteșugește gânduri rele și picioarele cele grabnice a face rău, se vor perde.“ (Pilde VI, 18) Și nimic nu e mai plăcut naintea ziditorului decât omul, care păzește căile Lui: „Fericiti sunt cari păzesc căile mele.“ (Pilde VIII. 32.) Deci nu te grăbi cu gura ta și inima ta să nu grăbească a grăi cuvânt înaintea lui D-zeu, că D-zeu e în cer sus, și tu pe pământ jos,

pentru aceasta fie cuvintele tale puține.“ (Ecles. V. I.)

Mulți însă dintre creștinii de azi nu iau în urechile lor, Iubiți ascultători, frumoasa poruncă a Mântuitorului, acea poruncă ce varsă fericire peste întreg neamul omenesc, nu vreau să știe mulți, cum-că iubirea sau dragostea creștinească este cel mai plăcut lucru, cea mai mare jertfă ce omul poate aduce ziditorului său. O, dacă nu luați voi de pildă pe Avram, care din iubire către D-zeu voia se aducă jertfa pe unul născut al său fiu? O, voi nu veți să înțelegeți, între voi sunt mulți rătăciți, așa că pot zice cu psalmistul: „Domnul din cer a privit peste fii oamenilor, ca să vază de este cel-ce înțelege, sau cel-ce caută pe Dumnezeu... Nu este cel-ce face bunătate nu este până la unul“ (Ps. 13, 2, 3.) Mulți dintre voi, în loc să vă iubiți, vă dujmăniți; inima multora e plină de venin, e gata să le verse în toată clipita, numai vreme binevenită cearcă.

Nu așa însă, nu așa trebuie să facă creștinul. El trebuie să asculte glasul D-zeului său, care prin prorocul Isaia zice: „Spălați-vă, curățiți-vă, ștergeți răutatea din sufletele voastre, dinaintea ochilor mei, părăsiți-vă de răutățile voastre“ (Isaia I. 16,) pentru-că „urâciune este Domnului gândul nedrept“ (Pilde XV. 27.) Nu cugetați dar' nici odată cugete rele și dușmane împotriva de-aproapelui vostru, pe care sunteți datori să-l iubiți cu iubirea cu care vă iubiți pe voi înși-vă. — La iubirea de-aproapelui să ne îndemne pe noi iubirea ce a avut-o și o are către noi dulcele nostru răscumpărător. El zice prin Ieremia prorocul: „Și voiți gândi spre voi gând de pace“ (Ieremia XXIX II.) Ca și cum ar zice: „Eu vă iubesc pe voi păcătoșii, deși v'ași pute pedepsi în tot ceasul cu foamete, cu boale, cu războaie și alte răutăți, pentru fărădelegile voastre și pentru multele vătămări, ce sufer dela voi, cu toate aceste îmi pare rău de voi, ci eu gândesc spre voi gând de pace, ca să vă întoarceți dela căile voastre cele rele și să fiți vii. Vedeți dar' iubiți ascultători cum ne iubește pe noi Tatăl nostru cel cereș; el nu gândește rele asupra noastră, el gândește gând de pace, semn că ne iubește, ear' această iubire să ne îndemne și pe noi la iubirea de-aproapelui, știind cum-că fiecare dintre noi e făptura lui D-zeu, și însuși D-zeu voește ca fiecare om să afle scânteia D-zească, să afle suflet din suflarea lui D-zeu, care iubindu-ne unul pe altul preamărim pe ziditorul, cel-ce a vărsat dragostea în „inimile noastre prin Duhul sfânt“ (Rom. V. 5.)

Creștinii cei dintâiu se iubeau cu adevărată iubire. Ei erau un suflet și o inimă. Se socoteau pe sine de frați și nu răpșiau după bogății lumești, nu erau lacomi, dinpotrivă, dragostea strălucea între ei, cum strălucește soarele pe bolta cerească. Din dragostea lor isvorea fericirea lor. Tot aceeași dragoste se cade să o avem și noi, căci înșine suntem următorii acelora în credința lui Cristos. Deci: „Ori cui cere dela tine dă-i, și dela cel-ce ia ale tale nu le cere“ (Luca VI. 30;) și fiecare dintre noi să ne pur-

tăm cu toată „smerenia și cu blândețe, cu îndelungă răbdare, îngăduind unul altuia cu dragoste“ (Efes. IV. 2.) Să nu vorbim pe nimenea de rău, la vreme de lipsă să-1 ajutorăm și am făcut destul dragostei creștinești. De vedem un om lipsit să-1 tindem ajutor, pe cel gol să-1 îmbrăcăm, pe cel sărman să-1 adăpostim sub acoperământul nostru, pe cel flămând să-1 săturăm, — pe nimeni să nu întrebăm cum și prin ce împregiurări a ajuns la starea în care se află. De acolo să nu întrebăm, ci să tindem ajutor de grabă celor lipsiți, căci cel-ce dă de grabă e ca și cum ar da de două ori, și cel-ce împrumută pe sărac împrumută pe D-zeu. Din multul ce-1 prisosești, pentru-ce nu împruți și celui sărac, când ști că în cer ți-se-va plăti insuțit. Azi nu ți-e milă de cel lipsit? De ce-1 lași să sufere când poți să-1 ajutori? Au nu ști tu creștine, cum-că toți suntem o inimă și un suflet, toți suntem fiii unuia și aceluiasi părinte și că toți avem un Domn pe Iisus Cristos? Ear' dacă care-va mădular al nostru suferă, au nu suferă tot trupul? Earăși vă zic deci: „Să iubești pe de-aproapele tău ca pe tine însuți;“ să-1 iubești cu adevărată iubire și lucrând așa veți dobândi fericirea vecinică prin darul Domnului nostru Iisus Cristos. Amin.

Moise Popovici,
preot.

D I V E R S E.

* *Avis Invetătorilor!* S'a pus sub tipar și în scurt timp va apare a II-a carte de cetire pentru anul II. de invetătorii: Iuliu Grosoreanu, Iosif Moldovan, Nicolae Ștefu, Nicolae Boșcaiu și Petru Vancu. — Tipografia diecesană din Arad spre scopul acesta a procurat garnitură întreagă de litere noi; și așa, cartea și în partea tehnică va fi pe deplin corespunzătoare. S'au luat măsuri ca invetătorilor să i-se dea procentul convenit atât dela „ABCdar — cât și dela a II-a carte.

Autorii.

* *Tinerimea adultă gr. or. rom. din Beiu*, la indemnul și sfatul prentului Dl Georgiu Molnariu, încă din anul 1898 au început a da petrecere populară cu destinațiune, pentru ajutorarea bisericii și școalei noastre din loc; astfel s'a dat și în a. c. la 29 Iuliu st. v. a căruia venit a fost destinat, pentru renovairea scaunelor școlare. Venit peste tot au fost 116 cor. 60 fil., era spese 92 cor. 82 fil., deci venit curat a rămas la mâna epitropului 23 cor. 78 fil. — Laudă și onoare se cavine onorațiilor Domni din loc și provincie, cari au binevoit a succurge la petrecerea noastră, atât cu venitul moral cât și material. Cred însă că cu altă ocașiune se va areta mai mult interes fața de cauză, din partea unor Domni preoți și invetători din provincie. Deci subscrisul în numele tinerimei și a comitetului nostru parochial, vin a aduce și pe calea aceasta mulțămintă următorilor Domni marinimoși, cari au binevoit asupra solvi, cu ocașiunea arângerei petrecerei noastre. Au contribuit următorii: Dl. G. Leucuța preot în Coroiu 1 cor. Ioan Cotana preot Ciuntahaz 20 fil., Nicolau Stan preot Agriș 1 cor., Dimitrie Nistor preot gr. cath. loc 1 cor. 40 fil., Georgiu Molnar preot în loc 80 fil., Hanák Sándor notar în loc 3 cor. 40 fil., Medveszki Jacob barbier

10 fil., Kohn Lipot 2 cor. 20 fil., Vinter Augustin 80 fil., Maken Erzsébet 20 fil., Bereczki Antal 40 fil., Bus Teodor jude M. Sec. 80 fil., Jankó Mihály 1 cor. 20 fil., Griffator Antal jude 29 fil.

* *Inteligența Română de pe Criș*, are onoare a Vă invita la petrecerea împreună cu dans și concert ce-o va arangia cu ocașiunea adunării generale a despărțământului oradan al „Astre-i“ ce se va ține la 8 Septembrie st. n. 1901 în Bratca, în favorul bisericii și Asociațiunei. — Prețul de intrare de persoană 2 coroane de familie 4 coroane. — Inceputul la 7 ore seara. — Petrecerea va fi sub scut sigur; pentru viftuale va fi îngrijire bună. — În pauză se va juca „Călușerul și Batută.“ — Trenurile sosesc. De la Cluj: 1 și 10 a. m. 3 și 9 p. m. de la Orade: 4 dimineata 3 și 5.45 p. m. Trenurile pleacă. Către Cluj: 4 a. m. 3 și 5.45 a. m. cătră Orade: 5 și 10 a. m. 3 și 9 p. m.

LICITAȚIUNE MINUENDĂ.

Pe basa încuviințării Veneratului Consistor diecesan din Arad cu datul 8 August Nr. 4527/901. Comitetul parochial gr.-or. din Monoștor (Bega-Monostor) comitatul Caraș-Severin, publică licitațiune minuendă verbală, pentru zidirea de nou a s-tei biserici, conform planului și preliminarului de spese ce se poate vedea în ziua licitațiunii cu prețul de esclamară 12743 cor. 84 fil.

Licitațiunea se va ține în 1/14 Septembrie la orele 11 și jum. în localitatea școalei gr.-or. din loc.

Cel-ce voește a primi lucrul, va trebui să depună vadiu de 10 % dela suma preliminară în bani gata sau hârtii de valoare.

Cel-ce va primi lucrul va suporta spesele de colaudare și spesele ce s'au făcut cu facerea planului și censurarea lui; pentru participare la licitație nu au să capete diurne, viatic și spese de călătorie.

Monoștor, la 21 August (3 Septembrie 1901.

George Iancovici,
pres. comit. par.

C o n c u r s e.

Se escrie de nou concurs în foaia diecesană „Biserica și Școala,“ pentru îndeplinirea definitivă a stațiunei invetătorești — clasele inferioare, — din Bârsa.

Emolumentele sunt: 336 cor. în bani; 10 jug. pământ estravilan care aduce un venit anual de 100 cor.; 4 șinice grâu, 4 șin. cucuruz; 4 stângeni de lemne; pentru conferință 20 cor.; scripturistica 10 cor.; dela înmormântări unde va fi poftit 2 cor.; cvartir și 1/2 grădină.

Doritorii de a ocupa această stațiune, recursele — adresate comitetului parochial concernent și provăzute, afară de toate documentele prescise și despre eventualul serviciu neîntrerupt, precum și cu o „Declarațiune,“ că pe baza serviciului prestat în altă comună, de când își formează dreptul la cvincvenal? — să le substearnă P. O. D. Ioan Georgia insp. școl. în Buteni (N.-Butyin) inclusive până la 22 Septembrie (5 Oct.) a. c., având până la acel termin să se prezenteze în s. bisericească din comună spre a-și arăta desteritatea în cele rituale.

Dat în Bârsa, la 19 August v. 1901.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu: IOAN GEORGIA, m. p. protoprebiter, inspector școlar.

—□—

Se publică concurs pentru stațiunile invetătorești, din comunele următoare din protopresbiteratul Halmagiului, cu termin de alegere de 30 de zile dela prima publicare.

- 1) Lungșoara-Vosdoci, cu salar de 500 cor.
- 2) Pravaleni, cu salar de 480 cor.
- 3) Dobroț, cu salar de 524 cor.
- 4) Ciungani, cu salar de 560 cor.
- 5) Secaș, cu salar de 534 cor.
- 6) Madrigești, cu salar de 472 cor.
- 7) S-Buceava, cu salar de 430 cor.
- 8) Săturo, cu salar de 440 cor.
- 9) Hontișor, cu salar de 420 cor.

Doritorii de a ocupa vre-una din aceste stațiuni, sunt avertizați recursele prevăzute cu documentele prescrise și adresate comitetului parochial, a le trimite oficiului protopresbiterat în Hălmeagiu.

Ioan Groza,
adm. protop.

—□—

Pentru îndeplinirea definitivă a stațiunii învățărești dela școala noastră confesională din Batta, protopresbiteratul Lipovei, se scrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în foaia „Biserica și Școala.”

Emolumentele anuale împreună cu acest post sunt :
1. În bani gata 600 cor.; 2. Pentru scripturisticiă 30 cor.; 3. Pentru conferințele învățărești 30 cor.; 4. 5 jugh. de pământ, dintre cari 3 jugh. arător și 2 jugh. livadă, cari dau un venit anual de cel puțin 100 cor.; 5. 40 metrii de lemne, din cari învățătorul e îndatorat a încălzi și sala de învățământ; 6. Cortel liber cu 2 chilii, cuină și în ocol apartenențele necesarii economice, cu grădina de 1 jugh.

Dela recurenți se recere ca recursele lor, adresate comitetului parochial, și ajustate cu documentele : a) Estras de botez; b) Testimoniu de cvalificație învățărească și din limba maghiară; c) Atestat despre eventualul serviciu în alta comună începând decând își formează pretensiunea la cvincvenal? să le subștearnă subserisului protopop inspector școlar în Lipova (B.-Lippa) până la termenul sus indicat; precum și a se presenta în vre-o Duminecă ori sârbătoare în S-ta biserică din Batta, spre a-și arăta desteritatea în cant și tipic.

Recurenții cu clase gimnasiale ori civile, și cei-ce vor documenta că posed desteritatea de a înființa și conduce cor vocal, vor fi preferiți.

Batta în 12/25 August 1901.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine : VOICU HAMSEA, m. p. protopop inspector școlar.

—□—

Cu înalta dispozițiune Consistorială de sub. Nrul 4423 a. c. în vederea bătrânețelor preotului nostru cel ce de ani 12 ne păstorește, dar însuși a cerut absolvare; amăsurat decisului de sub Nr. 8 comit. paroch, — cu termen de 30 de zile dela prima aparițiune în org. de publicitate al diecesei „Bis. și Școala” se scrie concurs pe parochia ort. rom. Minead, în protopresbiteratul Butenilor, constatătoare din 40 de case, pe lângă următoarele emolumente : a) pământ întra și estravilan în valoare de 60 coroane; b) birul usuat, cucuruz cu coceni, estimat 56 cor. 95 fil.; c) venite stolare 108 cor.; suma 224 cor. 95 fil., din care detrăgându-se dările anuale eclesiarstice și civile 36 cor. 66 fil., rămân curat 188 cor. 29 fil. Mai departe titlul întregire a dotațiunii preoțești dela stat 411 cor. 71 fil. respective 611 cor. 71 fil. (aceasta pentru paroch fără 8 clase medii) plus 80 cor., relut de cortel — (celui cu 8 clase, încă adausul legal de 800 cor.)

Aceste venite dau suma recerută la parochii de cl. III. Încât nu ar colide legea pozitivă a s. biserici și a Statului cu dorința parochiei se convoiaște. a se îmbina

postul preoțesc cu cel învățăreț, posedând cel din urma un beneficiu anual brut de 411 cor. 20 fil. plus cortel liber. Terminul de alegere se va fixa prin dl protopresbiter, conform Regulamentul votat sub Nr. 146 congres ex. 1891. §. 14. Aspiranții la acest post de paroch, au să observe strict § 18 al Regulamentului citat. Suplicele concursuale, adresate comit. paroch. ort. resăr. rom. al Mineadului, să se submită Preaonoratului Oficiu ppresbit. ort. rom. în termenul deschis la Buteni (Buttyin, Arad-megye.) Pentru comitetul parochial :

Ioan Muntean, m. p.
par. Buhanilor, adm. par. al Mineadului.

În conțelegere cu mine : IOAN GEORGIA, m. p. ppresb.

—□—

Se publică concurs din nou pentru îndeplinirea parochiei vacante din Jaca (Zsáka) protopresbiteratul Orăzii-Mari cu termen de alegere pe 7/20 Octomvre a. c.

Emolumentele sunt : 1. Casă parochială cu șura edificatele și intravilanul; 2 Pământ parochial arător, fânaț și pașune 28 jugere 1338□; 3. Competința de bir 18 Hl. grâu de pâne; 4. Stolele usuat după calculul mediu alor 5 ani din urmă; 5. Ca întregire a dotațiunii preoțești din vistieria statului, pentru indivizi cu 8 clase gim. s'a pus în curgere suma de 910 cor. 40 fileri (1110 cor. 40 fileri.)

Contribuțiunea erarială după pământurile parochiale o solvește comuna bisericască.

Mai departe în sensul §-lui 8 din Regulamentul Congresual pentru parochii, jumătate din venitul parochial compete văduvei preoțese și orfanului până la 19 Maiu (1 Iunie) 1902.

Din considerațiune pentru împrejurările locale, dela recurenți se pretinde pe lângă cvalificațiunea preoțească prescrișă să dovedească că au absolvat 8 clase gimnasiale, — în cas când nici de astadată nu s'ar arăta recurenți absolvenți de 8 clase gim. atunci vor fi admiși la candidațiune și indivizi cu pregătiri mai inferioare.

Recurenții sunt avertizați : ca recursele lor instruate cu documentele de cvalificațiune recerută, și adresate comitetului parochial din Jaca până în 4/17 Octomvre a. c. să le subștearnă subsemnatului protopop în Oradea-Mare, precum și cu observarea §-lui 18 din Regulamentul pentru parochii, în vre-o Duminecă ori sârbătoare să se presente în sfânta biserică din Jaca pentru a-și arăta desteritate în cele rituale. Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine : TOMA PACALA, m. p. protopop.

—□—

Pentru îndeplinirea postului de capelan temporal sistematizat pe lângă veteranul paroch Zacharia Papp din Diosig, protopresbiteratul Orăzii-Mari, se scrie concurs cu termen de alegere pe 30 Sept. (13 Octomvre) 1901.

Dotațiunea se compune : 1. Din 20 jugere catastrale pământ arător prețuit în 400 coroane; 2. Dela 75 Nr. de case câte una măsură bucate cu 2 cor. 150 cor.; 3. dela 75 Nr. de case câte 80 fileri 60 cor.; 4. Venitele stolare după calculul mediu a 5 ani 120 cor.; 5. Casa parochială cu supraedificatele și intravilanul 80 cor.; 6. Ca întregire a dotației preoțești din vistieria statului, pentru preot fără 8 clase s'a pus în curgere suma de 299 cor. respective 499 coroane.

Din dotațiunea de sus capelanul alegând se va bucura de jumătate, — afară de casa parochială și intravilan — pentru cari pe durata capelaniei va primi dela comuna bisericască anual o desdaunare respective ajutor de 40 corone.

Contribuțiunea erarială după pământurile parochiale o vor solvi usufructorii.

Pentru dotațiunea de sus alegendal capelan va avea a conduce oficiul, și a împlini toate serviciile și funcțiunile obveninde în parohie.

Parochia fiind de clasa a III-a dela recurenți se recere cvalificațiunea prescrisă în Regulamentul Congresual.

Recurenții sunt avisați a-și trimite recursele adresate comitetului parochial concernent și ajustate conform prescrișelor Regulamentului pentru parochii subsemnatului protopop în Oradea-Mare până în 27 Septembrie (10 Octombrie) 1901; eară până la alegere să se prezente în S-ta biserică în vre-o Duminecă ori sârbătore spre a-și arăta desteritatea în cele rituale și în oratorie.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine: TOMA PACALA, m. p. protop.

—□—

Pentru postul de învățătoare la școala de fete din comuna Tulca, cottul Bihor, cu termin de alegere pe ziua 18/31 Septembrie a. c. pe lângă un salariu fics de 600 coroane numărar, —

Recurentele, recursele lor ajustate conform reg. congr. le vor subșterne până în ziua 17/30 Septembrie a. c. subșcrisului protopresbiter în Méhkerék u. p. Kőtegyán, având a documenta cu acte servicial de până acum, și a se declara în scris că pentru serviciul prestat în altă comună de când și vor forma pretensiune la cvinevenal.

Tulca, 10/23 iunie 1901. Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine: NICOLAE ROCSIN, m. p. prot.

—□—

Pentru îndeplinirea definitivă a postului învățătoresc la școala ort. rom. din opidul Tinca (cottul Bihor.) se publică concurs cu termin de alegere de 30 de zile dela prima publicare.

Dotațiunea alegândului va fi: 1) un pământ estravilan în preț de 70 cor.; 2) dela fiecare familie câte 30 litre cereale parte grâu, parte cucuruz în preț de 80 cor.; 3) dela fiecare familie câte 2 cor. în numărar în valoare 80 cor.; 4) din cassa bisericeii salar și pentru cantorat 40 cor.; 5) Cvtartir liber și grădină. Se avisează recurenții, că pentru un învățător cvalificat se va exopera dela stat întregirea salarului până la 800 coroane.

Recurenții pentru a-și arăta desteritatea în cant și tipic se vor prezenta în vre-o Duminecă ori sârbătore în biserică din Tinca ear' recursele ajustate: 1) Testimoniu preparandial și de cvalificațiune; 2) Estras de botez; 3) Declarațiune, că pe basa servicialului prestat în altă comună, începând de când și vor face pretensiune la cvinevenal; 4) Atestat de serviciu — le vor subșterne subșcrisului protopresbiter în Méhkerék u. p. Kőtegyán.

Dat în ședința comitetului parochial țiaută în Tinca la 1/14 Iulie 1901.

Eutim Blaga, m. p. Mitru Morariu, m. p.
președinte. notar.

În conțelegere cu mine: NICOLAE ROCSIN, m. p. prot.

—□—

Se publică concurs pentru îndeplinirea următoarelor stațiuni învățătoresști:

Ciuntăhaz-Hodișel-Stoineaști cu termin de alegere în 2/15 Septembrie a. c. salarul cu totul e: în bani 220 cor. bucate 25 cubule, pământ 3 h. 800 org. 7 stângeni de lemne, câte 92 porțiuni de pae și fân.

Dumbravița de codru, cu termin de alegere în 14/27 Septembrie, salarul e: 500 cor. lemne de foc.

Șiad-Rogoz, alegerea se va efepți în 8/21 Septembrie; dotațiunea în bani e: 410 cor, 12 cubule bucate 1 jug. pământ arător și 3 orgii de lemne.

Mărăuș-Seccaci, ziua alegerii în 2/15 Septembrie a. c. emolumentele sunt: în bani 168 cor. dela epis-

copatul r. c. 48 cor. 15 cubule bucate 100 l. fasoale, tot atâtea porții de fân și pae 8 orgii de lemne.

Susa g-Tălmacin, alegerea se va ține în 8/21 Septemvre a. c. Salarul e: 300 cor. 12 $\frac{1}{2}$ cubule grâu curat. Toate acestea stațiuni împreunate și cu cantoratul pentru ștolele usitate, — dispun și de locuințe acomodate cu grădini de legume.

Doritorii de-a ocupa aceste stațiuni sunt poțțiți a-și inainta recursele provăzute cu documentele recerute și adresate comitetelor parochiale respective la subșcrisul în Giriș, (F.-Győrös) u. p. Tenke, — având până la alegere a-se prezenta la S-tele biserici pentru a-și arăta desteritatea în tipic și cântări.

F.-Giriș, la 4/17 August 1901.

Pentru comitetele parochiale.

În conțelegere cu mine: PETRU SERBU, m. p. protopop și inspector școlar.

—□—

Pentru îndeplinirea definitivă a vacantului post de învățător dela școala confesională gr-or. rom. din Têrgoviște, tractul Belințului, se publică concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare în „Bis. și Școala.”

Emolumentele împreunate cu acest post învățătoresc sunt: 1) În bani gata 310 cor.; 2) 13 măji metriche bucate, parte grâu, parte cucuruz, a 12 cor. metru—156 cor.; 3) 4 $\frac{1}{2}$ jug. pământ arător ciasa I. a 32 cor. jug. 144 cor. 4) Pentru lemne, din cari este a se încălzi și sala de învățământ, 60 cor.; 5) Pentru conferință 20 cor.; 6) Pentru scripturastică 10 cor.; 7) Locuință liberă, cu două chilii, bucătărie, cămară și grădină de legume de $\frac{1}{2}$ jug.

Concurenții au să-și înștruzeze concursul cu următoarele documente: 1) Estras matricular de botez; 2) Testimoniu de cvalificație și din limba maghiară; 3) În cas că e învățător, atestat de serviciu neintrerupt de mai nainte și declarație că: începând de când își formează pretensiune la cvinevenal.

Reflectanții au să se prezenteze într'o Duminecă ori într'o sârbătore în S-ta biserică spre a-și arăta desteritatea în tipic și în cântare.

Se obsarvă că, tot în schimbul dotației atinse, celce se va alege învățător, va avè să țină strana dreaptă și să plătească dările și sarcinile publice după pământul învățătoresc.

Belinț, în 7/20 August 1901.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine: GERASIM SERB, protopresbiter gr-or. rom. și insp. școlar.

—□—

Pentru stațiunea învățătorescă din comuna Căbești, protopresbiteratul Beiușului se publică concurs cu termin de alegere pe 8/21 Septemvrie pe lângă salarul următor: 1) Bani gata 380 cor.; 2) 12 cubule bucate $\frac{1}{2}$ grâu $\frac{1}{2}$ cucuruz 120 cor.; 3) 20 metri lemne din care se va încălzi și școala, 80 cor.; 4) Din intravilanul mare a școalei 20 cor.; de tot 600 cor.; 5) Venitele cantorale dela înmormentări mari 80 fil. dela mici 40 fil., din liturgiile private 40 fil. dela maslu 40 fil., dela sfînțirea apei 40 fil. și alte venite.

Alegându-l învățător numai după un an de serviciu va deveni întărit.

Doritorii de a fi aleși au a-și trimite petițiunile la adresa comitetului subșcrisului protopresbiter în Robogâny până la 7/20 Septemvrie și până la ziua alegerii a se prezenta la biserică din Căbești în vre-o Duminecă sau sârbătore.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine: ELIA MOGA, protop. Beiușului

—□—